Ministerie van Justitie en Veiligheid

Minister van Justitie en Veiligheid

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
13 mei 2024

Ons kenmerk
5404943

nota

1. Aanleiding

Tijdens het ordedebat van 19 maart 2024 verzocht het lid El Abassi (DENK) om een brief over het bericht in de NRC van 18 maart 2024 dat "Oud-NCTV-chef Schoof werd gewaarschuwd dat burgers online volgen via nepaccounts waarschijnlijk niet mocht". Ook de vaste commissie Justitie en Veiligheid verzocht om een brief over dit onderwerp. Met bijgevoegde brief reageert u op beide verzoeken.

Over dit bericht zijn op 20 maart 2024 tevens Kamervragen gesteld door de leden Six Dijkstra (Nieuw Sociaal Contract) en Van Nispen (SP). Aangezien de bij deze nota gevoegde brief en de Kamervragen over hetzelfde onderwerp gaan, ligt gelijktijdige verzending in de rede.

De Kamervragen konden vanwege ontbrekende informatie niet binnen de drie weken termijn worden beantwoord. Brief en Kamervragen moeten daarom zo spoedig mogelijk naar de Kamer worden gestuurd. De zes weken termijn van de Kamervragen verloopt op 1 mei 2024.

2. Geadviseerd besluit

- Het verzoek van het lid El Abassi en de vaste commissie Justitie en Veiligheid te beantwoorden conform bijgevoegde brief.
- Gelijktijdig met deze brief en de beantwoording van de Kamervragen ook opvolging geven aan een toezegging naar aanleiding van het verzoek van het lid Recourt (GroenLinks-PvdA) over de frequentie van het toezicht door de Inspectie Justitie en Veiligheid. Dit verzoek werd gedaan tijdens de behandeling in de Eerste Kamer van de Wet coördinatie terrorismebestrijding en nationale veiligheid.

3. Kernpunten

Kern van het verzoek
In de ordevergadering van 19 maart jongsleden bracht het lid El Abassi het volgende naar voren:

> *De heer **El Abassi** (DENK):*
> *Voorzitter. Overheidsinstanties die hun boekje te buiten gaan en keer op keer niet*

luisteren naar waarschuwingen van juridische experts: het is hier helaas een vaak terugkerend verschijnsel.

*(vervolg - loopt door, beurtnummer 43) De heer **El Abassi** (DENK):*
Burgers worden online heimelijk bespied door de NCTV. Dit mag niet en dit moet stoppen. Daarom wil ik een debat aanvragen met de minister van Justitie en Veiligheid. Ik wil ook graag een brief als dat kan.

Voorgestelde beantwoording
Het artikel in de NRC gaat over de internetmonitoring zoals dit in het verleden plaatsvond bij de NCTV. In 2021 en 2022 is hier vanuit zowel politiek als media veel aandacht voor geweest. De Kamer is destijds in verschillende debatten, brieven en beantwoording van Kamervragen uitvoerig geïnformeerd. Omdat het artikel in de NRC van 18 maart 2024 ten opzichte van eerder over dit onderwerp gedeelde informatie geen nieuwe informatie bevat, kunt u in de brief hier naar verwijzen.

Essentie van het antwoord
De essentie is dat over de grondslag voor de internetmonitoring door de jaren heen binnen de NCTV discussie is geweest, maar dat de heersende opvatting steeds was dat dit juridisch verdedigbaar was.

De internetmonitoring was gericht op het analyseren van trends en fenomenen. Het ging niet om het volgen van personen. Met de internetmonitoring is de NCTV in juli 2021 gestopt nadat de Autoriteit Persoonsgegevens zich bij brief van 8 juli 2021 op het standpunt had gesteld dat het Organisatiebesluit JenV niet als grondslag voor de verwerking van persoonsgegevens kan dienen. De NCTV heeft de internetmonitoring sindsdien niet hervat.

Eind 2023 is de Wet coördinatie terrorismebestrijding en nationale veiligheid aangenomen. Deze wet is nog niet in werking getreden. De wet regelt dat de NCTV teruggaat naar kerntaak, te weten coördineren. Het signaleren, analyseren en duiden van trends en fenomenen waarbij publiek toegankelijke (online) bronnen kunnen worden geraadpleegd vindt straks alleen nog plaats ten dienste van de coördinatietaak. De NCTV mag deze werkzaamheden pas uitvoeren als de wet in werking is getreden. Onderzoek gericht op personen en organisaties is niet toegestaan. Het toezicht op de naleving van de wet vindt op drie manieren plaats: door de Autoriteit Persoonsgegevens (AP), door het aanstellen van een functionaris gegevens bescherming bij de NCTV specifiek voor de uitvoering van deze wet en door de Inspectie Justitie en Veiligheid voor de normen in de wet die niet onder de reikwijdte vallen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

De nieuwe wet kan inwerkingtreden als de algemene maatregel van bestuur waarin deze wet voorziet in werking kan treden. De algemene maatregel van bestuur is in april 2024 in consultatie gebracht.

Het artikel in de NRC gaat eveneens in op een vermeend besluit uit 2014 van de toenmalig minister van Veiligheid en Justitie. Dit vermeende besluit is één van de onderwerpen van de hiervoor genoemde Kamervragen. Dit deelonderwerp wordt daarom niet behandeld in de Kamerbrief.

Toezegging Eerste Kamer
Gelijktijdig met deze brief aan de Tweede Kamer tevens opvolging geven aan een toezegging gedaan tijdens de behandeling in de Eerste Kamer op 28 november 2023 van de Wet coördinatie terrorismebestrijding en nationale veiligheid. Het lid Recourt (GroenLinks-PvdA) vroeg bij die gelegenheid na te gaan of de Inspectie Justitie en Veiligheid, verantwoordelijk voor de controle op de uitvoering van de wettelijke taak van de NCTV, van tevoren heeft aangegeven hoe vaak zij toezicht houdt. Hierover is navraag gedaan bij de Inspectie Justitie en Veiligheid die conform de brief heeft geantwoord.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.